

XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI (SAMARQAND VILOYATI MISOLIDA)

Xalikov Dilshod Kuchkarovich

**Mahalliy budjetni shakllantirish, budjet tashkilotlarini moliyaviy ta'minlash sho'basini
Yetakchi mutaxassis.**

<https://doi.org/10.5281/zenodo.13335011>

Kalit so'zlar: Raqobatbardoshlik, strategiya, texnologiyalar, mijoz, marketing, tahlil.

Kirish: Xizmat ko'rsatish korxonalarining raqobatbardoshligi va samaradorligini oshirish uchun bir qator strategiyalarni amalga oshirish mumkin. Samarqand viloyati misolida bu yo'llarni quyidagicha tavsiflash mumkin:

- **Xizmat Sifatini Yaxshilash:** Xizmatlarning sifatini oshirish orqali mijozlar qoniqishini ta'minlash va ularning talablariga javob berish kerak. Yangi texnologiyalar va metodlarni qo'llash xizmat sifatini oshirishi mumkin.
- **Mijozlar Xizmatini Personalizatsiya Qilish:** Har bir mijozning individual ehtiyojlarini hisobga olish orqali xizmatlarni shaxsiylashtirish. Bu mijozlarga o'ziga xos xizmat ko'rsatish imkonini beradi va ularning qoniqishini oshiradi.
- **Raqobat Tahlili:** Raqobatchilarni tahlil qilib, ularning kuchli va zaif tomonlarini aniqlash. Bu orqali o'z xizmat ko'rsatish strategiyasini optimallashtirish va raqobatbardosh bo'lish mumkin.
- **Marketing va Reklama Strategiyalarini Ishlab Chiqish:** Samarali marketing va reklama strategiyalarini amalga oshirish orqali brendni tanitish va mijozlarni jalb qilish. Internet marketing va ijtimoiy tarmoqlardan faol foydalanish zarur.
- **Xodimlar Malakasini Oshirish:** Xodimlarning malakasini oshirish va ularni muntazam ravishda treninglardan o'tkazish. Yaxshi malakali xodimlar yuqori sifatli xizmat ko'rsatishni ta'minlaydi.
- **Texnologik Yechimlarni Qo'llash:** Xizmat ko'rsatishda yangi texnologiyalarni joriy etish. Masalan, avtomatlashtirilgan tizimlar, mijozlarni boshqarish dasturlari va onlayn xizmatlar.
- **Mijozlar Fikri va Takliflarini Inobatga Olish:** Mijozlar fikrlarini va takliflarini muntazam ravishda yig'ish va tahlil qilish. Bu xizmatlarni yaxshilash va mijozlarning ehtiyojlariga moslashish imkonini beradi.
- **Ishlab Chiqarish Jarayonlarini Optimizatsiya Qilish:** Xizmat ko'rsatish jarayonlarini tahlil qilib, samaradorlikni oshirish uchun jarayonlarni optimallashtirish. Bu vaqtni va resurslarni tejashga yordam beradi.
- **Korrupsiyani Oldini Olish va Tashkiliy Tartibni Mustahkamlash:** Tashkilot ichida tartibni saqlash va korrupsiyani oldini olish orqali samaradorlikni oshirish.

Samarqand viloyati uchun bularni amalga oshirishda lokal sharoitlarni va iqtisodiy holatni hisobga olish muhimdir. Bugungi kunda rivojlangan davlatlar tajribasi ham shuni ko'rsatadiki, mamlakatda ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish sohasini yanada rivojlantirish va bu orqali halol raqobat muhitini shakllantirish, pirovardida esa aholiga sifatli va hamyonbob mahsulot va xizmatlarni yetkazib berish taraqqiyotning muhim omillaridan hisoblanadi.

Aholiga xizmat ko'rsatish bozorida raqobat muhitini shakllantirish jarayoni iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tarkibiy o'zgarishlarni amalga oshirish, shuningdek, xizmat

ko'rsatish sohasini rivojlantirishning yangi strategiyalarini belgilash zarurati bilan uzviy bog'liqdir. Agar butun mamlakatda iqtisodiyotni isloh qilish strategiyasida xizmat ko'rsatish korxonalarining iqtisodiy faoliyatini joriy tartibga solish bo'yicha oqilona chora-tadbirlar majmuasi mavjud bo'lsa, rejalashtirilgan bosqichlarga erishish mumkin.

Xizmat ko'rsatuvchi korxonalarning raqobatdosh ustunliklarini shakllantirishning asosiy yo'nalishlari quyidagilardir: xizmat ko'rsatish sohasidagi innovatsiyalar, xizmatlar sifati va xizmat ko'rsatish iste'molchilarining xatti-harakatlarini boshqarish. Xizmatlar bozoriga innovatsiyalarni joriy etish orqali raqobatdosh ustunliklarga erishish quyidagi tasnifga asoslanadi: xizmatlar ishlab chiqarishdagi muhim yangiliklar (bular bozor uchun mutlaqo yangi xizmatlar); bozorda mavjud bo'lganlarni to'ldiradigan yangi xizmatlar to'plami; bozorning yangi segmentlariga qayta joylashtirish natijasida olingan bozor uchun yangi xizmatlar; mahsulot qatorini ishlab chiqish natijasida takomillashtirilgan xizmatlar (bu mavjud xizmatlarni ishlab chiqarish xususiyatlari yoki xususiyatlarining o'zgarishi bilan bog'liq eng keng tarqalgan innovatsiyalar); o'zgartirilgan sotish uslubiga ega eski xizmatlar (bu innovatsiyalarning eng oddiy turi, garchi ular vizual ravishda sezilarli bo'lsa ham).

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, Samarqand viloyatidagi xizmat ko'rsatish korxonalari raqobatbardoshligini va samaradorligini oshirish uchun yuqorida ko'rsatilgan yo'llarni qo'llashlari muhimdir. Bu choralar o'z navbatida viloyat iqtisodiyotining o'sishi va rivojlanishiga hissa qo'shadi. Xizmat ko'rsatish korxonalari uchun soliq va bojxona imtiyozlarini taqdim etish. Xizmat ko'rsatish sohasida ishlash uchun malakali ishchi kuchini tayyorlashga yordam berish.

References:

1. Xodiyev B.Y., Shodmonov SH.SH. Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. -T.: «Barkamol Fayz media», 2017.
2. Холикулов А.Н., Махмудова Д.Р. Иктисодиётни стратегик ривожлантириш шароитида кичик бизнесни бошқаришни такомиллаштириш. Монография. Самарканд. СамДЧТИ нашр-матбаа маркази, 2020 йил.
3. Худайбердиев У.Х. Статистика. Укув кулланма Самарканд, СамДЧТИ нашриёти, 2019 й.